

Türkiye ile Yugoslavya arasında 18 Eylül 1947 tarihinde Belgrad'da imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla Modüs vivendi, Tasfiye Protokolü ve bağlantılarının onanması hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilâm : 23 . II . 1948 - Sayı : 6839)

No.
5184

Kabul tarihi
16 . II . 1948

BİRİNCİ MADDE — Türkiye ile Yugoslavya arasında 18 Eylül 1947 tarihinde Belgrad'da imzalanan ve 4931 sayılı Kanunla süresi uzatılan 4582 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanarak Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla Modüs vivendi, Tasfiye Protokolü ve Bağlantıları kabul edilmiş ve onanmıştır.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

18 Şubat 1948

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE YUGOSLAVYA FEDERATİF HALK CUMHURİYETİ ARASINDA TİCARET ANLAŞMASI

Türkiye Hükümetiyle Yugoslavya Hükümeti, iki memleket arasında ticari mübadeleleri geliştirmek maksadiyle, aşağıda yazılı hükümleri kabul etmek hususunda mutabık kalmışlardır:

Madde — 1.

Türkiye Hükümeti, Türkiye'de yürürlükte bulunan ithalât ve ihracat genel rejimine uygun olarak, Yugoslav menşeli malların ithali ve Türk menşeli malların ihracı için gerekli müsaadeleri verecektir.

Yugoslav Hükümeti, Yugoslavya'da yürürlükte bulunan ithalât ve ihracat genel rejimine uygun olarak Türk menşeli malların ithali ve Yugoslav menşeli malların ihracı için gerekli müsaadeleri verecektir.

Madde — 2.

İşbu Anlaşmanın yürürlük süresi içinde yapılacak ticari mübadelelere ait ödemeler, bugünkü tarihle imzalanan Ödeme Anlaşması hükümleri gereğince düzenlenecektir.

Madde — 3.

9 Mayıs 1945 tarihinden sonra başlamış ve işbu Anlaşmanın yürürlüğe konulmasına kadar tamamlanmamış bulunan özel takas işlemleri ile serbest dövizli işlemler, bunların iki taraf yetkili makamları tarafından onanması anında her iki memlekette yürürlükte bulunan genel rejim hükümlerine göre tasfiye olunacaklardır.

Madde — 4.

İşbu Anlaşmanın yürürlükte bulunduğu sırada iki memleketin yetkili makamları tarafından onanan ve Anlaşmanın sona erdiği tarihte henüz bitirilmemiş bulunan işlemler, işbu Anlaşma hükümleri gereğince tasfiye olunacaklardır.

Madde — 5.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe konulmasından sonra her iki Taraftan sevkedilen mallara ihrac eden Tarafın yetkili makamlarınca verilmiş ve ilişik örneğe uygun bir menşe şahadetnamesi katılacaktır. Bedeli (100) Türk lirasını veya 1 776 dinarı veya başka bir para ile bu meblâğın eşitini aşmayan göndermeler için menşe şahadetnamesi aranılmaz.

Madde — 6.

İşbu Anlaşma 20 Ekim 1947 tarihinde yürürlüğe girecek ve bir sene müddetle yürürlükte kalacaktır.

Süre sonu tarihinden iki ay önce haber verilerek feshedilmediği takdirde senelik süreler için kendiliğinden yenilenmiş sayılacaktır..

Belgrad'da 18 Eylül 1947 tarihinde Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır..

Türk Hükümeti adına
Dr. B. Z. Sanus

Yugoslav Hükümeti adına
Zlatariç

Menşe şahadetnamesi

Gönderen :	Gönderilen :
İsim	İsim
İkametgâh	İkametgâh
Sokak	Sokak
Mahm cinsi	
Ambalaj tarzı	Ağırlık gayirisâfi
Koli adedi	Kilo
Marka numarası	

Kıymeti :

Mahm gönderileceği yol :

. Ticaret Odası, Türkiye ile Yugoslavya arasındaki 18 Eylül 1947 tarihli Ticaret Anlaşması hükümlerine uyarak vasıfları yukarıda yazılı emtiyanın Türk Yugoslav menşeli olduğunu tasdik eder.

Tarih

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE YUGOSLAVYA FEDERATİF HALK CUMHURİYETİ ARASINDA ÖDEME ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti ile Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti arasında bugünkü tarihle imzalanan Ticaret Anlaşması gereğince yapılacak ticari mübadelelerden mütevellit ödemelerle işbu Anlaşmada derpiş edilen ödemeleri düzenlemek maksadıyla, Türkiye ve Yugoslavya Hükümetleri aşağıdaki hususlar üzerinden mutabık kalmışlardır:

Madde — 1

Türkiye'den Yugoslavya'ya ithal edilmiş veya edilecek malların - buna mütaallik müteferri masraflar dâhil - bedelleri ile, kambiyo kontrolü hakkında yürürlükte bulunan Yugoslav kanunlarıncı müsaade edilen diğer her türlü ödemeler, serbest dövizle tesviye olunacaktır.

Madde — 2

Yugoslavya'dan Türkiye'ye ithal edilmiş veya edilecek malların - buna mütaallik müteferri masraflar dâhil - bedelleri ile, kambiyo kontrolü hakkında yürürlükte bulunan Türk kanunlarıncı müsaade edilen diğer her türlü ödemeler, serbest dövizle tesviye olunacaktır.

Madde — 3

İşbu Anlaşmanın 1 ve 2 nci maddelerinde zikredilen bütün işlemler Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Millî Bankası vasıtasıyla yapılacaktır.

İşbu Anlaşmanın 1 ve 2 nci maddelerinde zikredilen bütün işlemler Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve kambiyo muamelâtı yapmaya yetkili diğer Türk bankaları vasıtasıyla yapılacaktır.

Madde — 4

İşbu Anlaşmanın yürürlük süresi zarfında iki memleket yetkili makamlarıncı onanmış ve Anlaşmanın sona erdiği tarihte henüz tamamlanmamış bulunan işlemler, işbu Anlaşma hükümleri gereğince tasfiye olunacaklardır.

Madde — 5

İşbu Anlaşma, bugünkü tarihle imzalanan Ticaret Anlaşmasıyla aynı günde yürürlüğe girecek ve aynı yürürlük süresinde kalacaktır.

Belgrad'da 18 Eylül 1947 tarihinde Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türk Hükümeti adına
Dr. B. Z. Sanus

Yugoslav Hükümeti adına
Zlatariç

Belgrad 18 Eylül 1947

Bay Başkan

Bugünkü tarihle imzalanan Tediye Anlaşmasının birinci ve ikinci maddelerine atfen, Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki ödemeler için Amerika Birleşik Devletleri Dolârını kabul etmek hususunda Hükümetimin mutabık olduğunu bildirmekle şeref kazanırım.

Şurası mukarrerdir ki, Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Millî Bankası ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, lüzum hâsıl olduğu takdirde, A. B. D. dolârından başka bir para üzerinde mutabık kalabileceklerdir.

Derin saygılarımın kabul buyurulmasını dilerim Bay Başkan.

Bay

Prof Dr. Burhan Zihni Sanus
Türk Ticaret Heyeti Başkanı
Belgrad

Yugoslav Ticaret Heyeti Başkanı
Zlatariç

Belgrad 18 Eylül 1947

Bay Başkan

Bugünkü tarihle imzalanan Tediye Anlaşmasının birinci ve ikinci maddelerine atfen, Türkiye Cumhuriyeti ile Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti arasındaki ödemeler için Amerika Birleşik Devletleri Dolârını kabul etmek hususunda Hükümetimin mutabık olduğunu bildirmekle şeref kazanırım.

Şurası mukarrerdir ki, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Millî Bankası, lüzum hâsıl olduğu takdirde, A. B. D. dolârından başka bir para üzerinde mutabık kalabileceklerdir.

Derin saygılarımın kabul buyurulmasını dilerim Bay Başkan.

Bay Zlatariç

Yugoslav Ticaret Heyeti Başkanı
Belgrad

Türk Ticaret Heyeti Başkanı
Dr. B. Z. Sanus

Modüs vivendi

Belgrad, 18 Eylül 1947

Bay Başkan,

Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyetinin, bir Ticaret ve Seyrisefain Andlaşması akdine değin, iki memleket arasındaki ticari münasebetleri kolaylaştırmak için aşağıdaki husus üzerinde mutabık bulunduğunu size bildirmekle şeref kazanırım.

Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti ve Türkiye Cumhuriyeti, gümrük resimleri, bu resimlerin tahsil şekli, gümrük işlerine mütaallik usul, nizam ve tekâlif ile seyrisefain ve transit hususlarında karşılıklı olarak en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesini bahşedeceklerdir.

Şurası mukarrerdir ki, en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi, Türkiye'nin 1923 de imzalanan Lozan Andlaşması mucibince Osmanlı İmparatorluğundan ayrılmış bulunan araziye

bahsettiği veya ileride bahşedeceği hususi faydeler hakkında tatbik edilmeyecektir.

İşbu mektubun hükümleri 20 Ekim 1947 tarihinde yürürlüğe girecek ve bir sene müddetle yürürlükte kalacaktır.

Bitim tarihinden iki ay evvel ihbar edilerek feshedilmediği takdirde birer senelik müddetler için kendiliğinden yenilenmiş sayılacaktır.

Saygılarımın kabulünü rica ederim Bay Başkan.

Bay

Prof. Dr. Burhan Zihni Sanus
Türk Heyeti Başkanı

Yugoslav Heyeti Başkanı
Zlatariç

TASFİYE PROTOKOLU

İşbu protokolun mevzuunu teşkil eden, eski Türk ve Yugoslav borçlarının tasfiyesini kolaylaştırmak maksadiyle Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Hükümeti aşağıdaki hususları karşılaştırmışlardır:

Madde — 1

28 Ekim 1936 tarihli Türk - Yugoslav Kliring Anlaşması ve eklerine tevfikan açılmış olan hesapların bakiyesi, Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Millî Bankası ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası arasında, bu protokolun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içinde tesbit edilecektir. Böylece tesbit edilen bakiye, yukarıda zikrolunan Kliring Anlaşması ve ekleri hükümlerine göre tasfiye olunacaktır.

Her iki banka, mezkûr bakiyenin tesbitine başlamadan evvel, Kliring Anlaşmasının tatbikından doğan ve ilgililer arasında tasfiye olunmamış bulunan her meblağın kliring hesaplarına yatırılması için gerekli tedbirleri alacaklardır.

Madde — 2

Serbest-dövizle olan bütün Türk ve Yugoslav borçları, bloke edilmiş olsun olmasın, derhal sahiplerinin veya hak sahiplerinin mutlak tasarruflarına, serbest döviz olarak, âmade tutulacaktır.

Madde — 3

5 Kasım 1941 den evvel başlamış ve protokolun yürürlüğe girmesinden evvel sonuçlandırılmamış olan hususi takas işlemleri, ahdi ahkâma ve bu işlemlerin iki memleket yetkili makamları tarafından onandığı anda her iki memlekette yürürlükte bulunan genel rejime göre tasfiye olunacaklardır.

Her iki memleketin yetkili makamları 5 Kasım 1941 ile 9 Mayıs 1945 tarihleri arasında başlamış ve işbu protokolun yürürlüğe girdiği tarihe akdar bitirilmemiş olan her hususi takas işleminin tasfiye şekli hakkında aralarında anlaşacaklardır.

Madde — 4

Harb esnasında Türkiye ve Yugoslavya'dan transit geçen eşyanın tasfiyesinden veya her iki memleket uyruklarına ait olup da bunlardan birinde el konulan emteadan mütevellit alacaklar aşağıdaki şekilde tesviye olunacaklardır.

- Serbest dövizle olan alacaklar hak sahiplerine serbest dövizle transfer edileceklerdir.
- Her devletin kendi parası ile olan alacakları Ticaret Anlaşması hükümleri ile müsaade edi-

len malların satın alınmasında kullanılacaklardır.

Madde — 5

Yukardaki maddelerde derpiş edilmemiş bulunan alacakların tasfiyesi hususunda Türkiye Hükümeti ile Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Hükümeti bilâhara mutabık kalacaklardır.

Madde — 6

İşbu protokolda derpiş olunan bütün işlemler, Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Millî Bankası vasıtasıyla yapılacaktır.

İşbu protokolda derpiş olunan bütün işlemler Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Kambyo muameleleri yapmaya yetkili Türk bankaları vasıtasıyla icra edilecektir.

Madde — 7

İşbu protokol 20 Ekim 1947 tarihinde yürürlüğe girer.

Belgrad'da, 18 Eylül 1947 tarihinde Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
adına
Dr. B. Z. Sanus

Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti
Hükümeti adına
Zlatariç

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE YUGOSLAVYA FEDERATİF HALK
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA 18 EYLÜL 1947 TARİHİNDE
İMZALANAN TASFİYE PROTOKOLUNA EK PROTOKOL

18 Eylül 1947 de imzalanan tasfiye protokolünün üçüncü maddesinin ahkâmına müteferri olarak Türkiye Cumhuriyeti ile Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Hükümeti aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır.

1. — Borçlu, tasfiye edilmemiş bulunan hususi takas mukavelesi ile derpiş olunan emtiyanın aynını teslim etmekle mükelleftir.

2. — Kararlaştırılan emtiayı teslim etmek imkânsızlığı varsa :

a) Eğer borçlu serbest döviz elde etmiş ise, malın bedelini serbest dövizle ödemekle mükelleftir.

b) Eğer borçlu, kararlaştırılan emtiayı millî para ile satmışsa, alacaklı, Ticaret Anlaşması hükümlerine göre müsaade olunan emtiayı satın alarak, alacağını istifa edebilecektir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
adına
Dr. B. Z. Sanus

Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti
Hükümeti adına
Zlatariç

Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası :
Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası :
Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları :

17 . II . 1948 ve 1/270

18 . II . 1948 ve 4/117

Cilt Sayfa
7 108

10 44,74:75,153:154,156,157,190,210:213